

Obsah

Úvod k druhému vydaniu	7
Úvod k prvému vydaniu	8
I. Fyziológia srdca	
1. Grafická registrácia srdcovej činnosti	10
2. Zápis srdcového úderu u človeka	13
3. Perkusia srdca	15
4. Posluch oziev srdca (auskultácia)	16
5. Skúmanie fyziologických vlastností srdcového svalu	17
6. Automatia srdca (analýza prevodného systému srdca)	19
7. Vplyv teploty na činnosť srdca	22
8. Vplyv niektorých elektrolytov a hormónov na činnosť srdca	24
9. Vplyv dráždenia blúdivých a sympatických nervov na činnosť srdca	27
10. Pokus I. M. Sečenova. Dráždenie jadra blúdivého nervu kryštálkom kuchynskej soli	31
11. Reflexy na činnosť srdca. Goltzove a Danini-Aschnerove pokusy	33
12. Činnostné prúdy srdca	34
II. Krvný obeh	
13. Pozorovanie krvného obehu v kapilárach	38
14. Zápis krvného tlaku u človeka oscilografickou metódou	41
15. Zápis krvného tlaku u zvierat	43
16. Vplyv depresórneho nervu na krvný tlak	46
17. Pozorovanie veľkosti krvného tlaku v artériách a vénach	49
18. Vplyv sympatických nervov na cievy	50
19. Registrácia arteriálneho pulzu (sfygmografia)	51
20. Vplyv dráždenia blúdivého nervu na krvný tlak u psa	53
21. Vplyv adrenalínu na veľkosť krvného tlaku	55
22. Meranie arteriálneho krvného tlaku u človeka Korotkovovou metódou	55
23. Pletyzmografia	57
III. Krv	
24. Skúmanie morfológického zloženia krvi. Technika odoberania krvi	61
25. Určenie množstva hemoglobínu v krvi kolorimetrickou metódou	63
26. Počítanie formovaných elementov krvi	65

27. Určovanie osmotickej odolnosti (rezistencia) erytrocytov v hypotonických roztokoch	70
28. Spektrálna analýza hemoglobínu a jeho derivátov	71
29. Určenie krvných skupín	72
30. Určenie krvnej zrážavosti	74
31. Určenie doby krvácania	76
32. Určenie viskozity krvi	76
33. Určovanie špecifickej váhy krvi	78
34. Určenie sedimentačnej rýchlosti erytrocytov Pančenkovou metódou	79

IV. Dýchanie

35. Pozorovanie dýchacích pohybov hrudníka a zmien jeho rozmerov	81
36. Auskultácia pľúc	82
37. Záznam dýchacích pohybov človeka	84
38. Určenie ventilácie pľúc	84
39. Určenie minútového dýchacieho objemu v pokoji a počas práce	88
40. Určenie kyslíčnika uhličitého vo vydýchanom vzduchu	90
41. Odobratie vzorky alveolárneho vzduchu	93
42. Opis Haldanovho prístroja	94
43. Analýza plynovej zmesi podľa Haldana	98
44. Analýza plynovej zmesi Orsatovým prístrojom	102
45. Vyšetrovanie účinku zvýšeného obsahu kyslíčnika uhličitého a zníženého obsahu O ₂ v inspirovanom vzduchu na dýchanie	105
46. Analýza krvných plynov metódou I. M. Sečenova	107
47. Analýza krvných plynov Barcroftovou metódou	108

V. Trávenie

I. Trávenie v ústnej dutine	114
48. Umelé vyústenie vývodu príušnej žľazy u psa	115
49. Pozorovanie slinnej sekrécie	116
1. Zachytávanie slín u psa	116
2. Vylučovanie slín u človeka	117
3. Skúmanie fyzikálno-chemických vlastností slín	118
a) Určenie viskozity slín	118
b) Štiepenie škrobu slinami (ptyalínom)	118
c) Reakcia na mucín	119
II. Trávenie v žalúdku	120
50. Založenie žalúdočnej pišťaly u psa	121
51. Operácia prerezania pažeráka u psa (ezofagotómia)	124
52. Operácia izolovaného malého žalúdka podľa I. P. Pavlova	125

53. Pozorovanie sekrécie žalúdočnej šťavy u psa so žalúdočnou píšťalou a ezofagotómiou (zdanlivé kŕmenie)	130
54. Pozorovanie žalúdočnej sekrécie u psov s izolovanými malými žalúdkami podľa Pavlova a Heidenhaina (demonštrácia)	131
55. Vyšetrovanie žalúdočnej šťavy	131
1. Určenie reakcie žalúdočnej šťavy	131
2. Určenie tráviacej sily žalúdočnej šťavy	132
III. Trávenie v tenkom čreve	132
56. Pozorovanie sekrécie črevnej šťavy (demonštrácia)	133
57. Vyšetrovanie črevnej šťavy	134
1. Určenie tráviacej sily erepsínu	134
2. Určenie tráviacej sily amylázy	134
3. Dôkaz prítomnosti invertázy v črevnej šťave	135
58. Pozorovanie vylučovania žlče (demonštrácia)	135
59. Vyšetrovanie tráviaceho významu žlče (pôsobenie žlče na tuky)	136
60. Vyústenie vývodu podžalúdkovej žľazy	136
61. Pozorovanie sekrécie pankreasu	138
a) Chronický pokus (demonštrácia)	138
b) Akútny pokus (demonštrácia)	138
62. Tráviaci účinok pankreatickej šťavy	139
a) Pôsobenie trypsínu na bielkoviny	139
b) Pôsobenie amylázy na uhľovodany	140
c) Rozdiel v trávení surového a prevareného škrobu slinnou a pankreatickou amylázou	140
63. Motorická funkcia tráviaceho traktu	141
1. Pozorovanie hladových kontrakcií žalúdka (demonštrácia)	141
2. Pohyby čreva (demonštrácia)	142
3. Pozorovanie črevnej peristaltiky u psa s píšťalou podľa Thiry-Vella (demonštrácia)	142
4. Pohyb izolovanej črevnej kľučky	143

VI. Metabolizmus

VI Metabolizmus	144
64. Určenie kalorickej hodnoty mliečneho cukru	145
65. Stanovenie bazálneho metabolizmu	148
66. Vyšetrenie energetického metabolizmu metódou Douglas-Haldanovou	151
67. Stanovenie výmeny plynov metódou M. N. Šaternikova	155
68. Princípy zostavenia jedálnych lístkov	165

VII. Fyziológia svalov a nervov

69. Príprava nervovo-svalového preparátu m. gastrocnemius	172
70. Prahové, submaximálne a maximálne kontrakcie svalu	174

71. Priame a nepriame dráždenie svalu	176
72. Získanie krivky jednoduchej svalovej kontrakcie a jej analýza	177
73. Sumácia svalových kontrakcií	180
74. Tetan a kontraktúra	182
75. Závislosť práce izolovaného svalu od zataženia a určenie svalovej sily	184
76. Rýchlosť vedenia vzruchu v nerve	186
77. Pôsobenie jednosmerného prúdu na nerv	188
78. Význam rýchlosti narastania prúdu	189
79. Získanie krivky vyjadrujúcej vzťah medzi časom a napätím pri dráždení nervu	190
80. Zákon polarity	193
81. Zákon elektrotónusu	194
82. Pflügerov zákon kontrakcie	196
83. Určenie chronaxie izolovaného nervu a svalu	197
84. Parabióza nervu	200
85. Neunavitelnosť nervu	204
86. Lokalizácia únavy	206
87. Zápis práce (ergografia)	207
88. Pesimum sily a frekvencie	210
89. Bioelektrické javy	213
90. Meranie pokojového prúdu kompenzačnou metódou	214
91. Činnosťný prúd	216
92. Dráždenie nervovo-svalového preparátu akčnými prúdmi skeletného svalu	217
93. Negatívna výchylka prúdu	218
94. Zákony dráždenia ľudských svalov elektrickým prúdom	220
95. Určovanie motorickej chronaxie u človeka	224

VIII. Fyziológia centrálného nervového systému

96. Analýza reflexného oblúka	228
97. Miechové reflexy	229
98. Šírenie vzruchu v mieche	230
99. Určovanie reflexného času	232
100. Tetanický charakter reflexných reakcií	233
101. Vplyv strychnínu na vzrušivosť centrálného nervového systému	234
102. Antagonistické reflexy	235
103. Útlm miechových reflexov	237
104. Sečenovovský útlm	238
105. Tónické reflexy	239
106. Bulbárny alebo kontraktilný tónus	240
107. Decerebrácia mačky	240

108. Pozorovanie tónických reflexov	241
109. Plastický tónus	243
110. Jednostranné rozrušenie mozočka žaby	244
111. Odstránenie mozočka u holuba	244
112. Odstránenie mozgových hemisfér u holuba	246
113. Odstránenie mozgových hemisfér u žaby	247
114. Motorické oblasti mozgovej kôry	250

IX. Vyššia nervová činnosť

115. Metodika vypracovania pokrmových podmienených reflexov u psov	253
116. Metodika vypracovania obranného podmieneného reflexu u psa	258
117. Vnútorňý a vonkajší útlm	259
118. Diferenciácia podmienených podnetov	260
119. Metodika vypracovania podmienených reflexov u holubov .	260
120. Rozvrat podmienene reflexnej činnosti	261
121. Vypracovanie motorických podmienených reflexov u malých zvierat (myši, krysy, morčatá)	262
122. Slinňý obranný podmienený reflex (kyselinový)	265
123. Vypracovanie motorického obranného podmieneného reflexu u človeka	266
124. Cieвне podmienené reflexy u človeka	268
125. Určenie reakčného času u človeka	269
A. Určenie reakčného času Hippovým chronoskopom	270
B. Určenie reakčného času človeka neuromobimetrom	272

X. Fyziológia analyzátorov

126. Určenie ostrosti zraku	276
127. Určenie zorného poľa	278
128. Esteziometria	279
129. Určenie ostrosti sluchu	283
130. Porušenie labyrintov u žaby	283
131. Porušenie labyrintov u holuba	284
132. Jednostranné vyradenie labyrintu u morčata	284
Príloha 1	288
Príloha 2	307